

Tamim Tarihi : 26.08.2016
Tamim No : 2016/8
Tamim Konusu : 6740 Sayılı Kanun
Dağıtım : Bütün Şirketler

25.08.2016 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan **“6740 Sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun”** ile, 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu’nda yapılan düzenleme ile **01.01.2017** tarihinden itibaren, **45 yaşını doldurmamış ücret karşılığında çalışanların** bireysel emeklilik sistemine otomatik olarak dahil edilmesi ve bu şekilde sisteme dahil edilen çalışanlara belirli süre içerisinde cayma hakkı tanınması imkanı sağlanmıştır.

Söz konusu Kanunda yer alan düzenlemeler, özetle aşağıdaki gibidir:

A. Bireysel Emeklilik Sistemine Zorunlu Olarak Katılması Gerekenler:

Kanun kapsamına, Türk vatandaşı olup 45 yaşını doldurmamış olanlardan 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu’nun;

- 4/a fıkrası kapsamında, hizmet akdi ile bir veya birden fazla işveren tarafından çalıştırılanlar ile
- 4/c fıkrası kapsamında kamu idarelerinde çalışanlar

girmektedir.

B. Bireysel Emeklilik Sistemindeki Katkı Payının Hesabı:

Çalışan katkı payı, çalışanın 5510 sayılı Kanun’un 80. maddesi çerçevesinden belirlenen **prime esas kazancının %3’ü olacaktır.** Söz konusu oranı yüzde 6’ya kadar arttırmaya, yüzde 1’e kadar azaltmaya ve katkı payına maktu limit getirmeye Bakanlar Kurulu yetkili bulunmaktadır.

Buna göre, halihazırda geçerli hadlere göre, sigorta primine esas aylık kazancın üst sınırından (SGK primine esas tavan ücretten) ücret geliri elde eden bir çalışan için (10.705,50 TL x %3 =) 321,16 TL kesinti yapılacak iken, sigorta primine esas aylık kazancın alt sınırından (SGK primine esas taban ücretten) asgari ücretle çalışan bir kişi için (1.647,00 x %3 =) 49,41 TL kesinti söz konusu olacaktır.

Çalışan, otomatik katılıma ilişkin emeklilik sözleşmesinde belirlenen tutardan daha yüksek bir tutarda kesinti yapılmasını işverenden talep edebilecektir.

Çalışan adına bireysel emeklilik hesabına ödenen katkı payları üzerinden bireysel emeklilik sistemi için geçerli esaslar dahilinde **%25 oranında Devlet katkısı** sağlanacaktır. Buna ek olarak, çalışanın cayma hakkını kullanmaması halinde, **sisteme girişte bir defaya mahsus olmak üzere, 1.000 TL ilave Devlet katkısı** verilecektir. (Bakanlar Kurulu'nun bu tutarı yarısına kadar artırma veya yarısına kadar azaltma yetkisi bulunmaktadır)

Ayrıca, emeklilik hakkının kullanılması halinde, hesabında bulunan birikimi en az on yıllık sigorta süresi olan, yıllık gelir sigortası sözleşmesi kapsamında almayı tercih eden çalışana, **birikiminin yüzde 5'i karşılığı ilave Devlet katkısı** ödemesi yapılacaktır.

C. Çalışanın Hakları:

Çalışana; cayma, ara verme ve birikimi ve sistemde kazandığı emekliliğe esas süreyi aktarma gibi bazı haklar tanınmaktadır.

Buna göre;

- Çalışan, emeklilik planına dahil olduğunun kendisine bildirildiği tarihi müteakip **2 ay içinde sözleşmeden cayabilecektir.**
- Cayma halinde, ödenen katkı payları, (varsa) hesabında bulunan **yatırım gelirleri ile birlikte 10 işgünü içinde** çalışana iade edilecektir.
- Cayma hakkını kullanmayan çalışan, bazı hallerde **katkı payı ödemesine ara verilmesini** talep edebilecektir.
- Bir emeklilik sözleşmesi bulunan çalışanın işyerinin değişmesi halinde, yeni işyerinde bu kapsamda bir emeklilik planı var ise, çalışanın birikimi ve sistemde kazandığı emekliliğe esas süresi yeni işyerindeki emeklilik sözleşmesine aktarılacaktır. Yeni işyerinde emeklilik planının bulunmaması halinde çalışan, talep ederse önceki işyerinde düzenlenmiş sözleşme kapsamında katkı payı ödemeye devam edebilecek; aksi durumda bu kapsamdaki emeklilik sözleşmesi sonlandırılacaktır. Çalışan bu yöndeki talebini, işyeri değişikliğini izleyen ayın sonuna kadar şirkete bildirecektir.

D. İşverenin Sorumlulukları:

Yukarıda açıklanan yeni sistem işverenlere herhangi bir mali yük (işveren katkısı gibi) getirmemekle birlikte, aşağıda belirtilen konularda işverenlere bazı sorumluluklar yüklenmektedir:

- İşveren, çalışanını, otomatik katılım için emeklilik planı düzenleme konusunda ilgili şirketlerden (bireysel emeklilik şirketlerinden) birinin sunacağı emeklilik planına dahil edecektir.
- Çalışan katkı payı, en geç çalışanın ücretinin ödeme gününü takip eden işgünü, işveren tarafından BES şirketine aktarılacaktır. İşveren söz konusu katkı payını zamanında şirkete aktarmaz veya geç aktarırsa, çalışanın (varsa) birikiminde oluşan parasal kaybindan sorumlu olacaktır.
- İşverenler bu madde kapsamındaki yükümlülükleri bakımından Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından denetlenecektir.

- İşverene, bu kapsamdaki yükümlülüklerine ve düzenlemelere uymaması halinde, **her bir ihlal için Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca 100 TL idari para cezası uygulanacaktır.**

E. BES Şirketleri ve Bankaların Sorumluluğu:

İşbu düzenleme ile bireysel emeklilik şirketlerine ('BES şirketi') ve bankalara bir takım sorumluluklar yüklenmiştir.

Buna göre;

- BES şirketi, cayma süresince ödenen katkı paylarının değer kaybetmemesini sağlayacak şekilde fon yönetiminden sorumlu olacaktır.
- Çalışan katkı payının takip ve tahsil sorumluluğu BES şirketine ait olacaktır (*Müsteşarlık takip ve tahsil sorumluluğunun bu amaçla yetkilendirilecek bir kuruluşça yerine getirilmesine karar verebilecektir*).
- Bu kapsamda, BES şirketince fon işletim gideri dışında başka bir kesinti yapılamayacaktır.
- Bankalar, Sosyal Güvenlik Kurumu ve ilgili diğer kamu kurumları, çalışan katkı payının takip ve tahsili ile Devlet katkısının hesaplanması için ihtiyaç duyulan verileri, belirlenecek usul ve esaslara göre Emeklilik Gözetim Merkezi ile takip ve tahsil sorumluluğuyla yetkilendirilecek olan kuruluşa aktaracaktır.

Saygılarımızla,

Yukarıda yer verilen açıklamalara ilişkin detaylı bilgi almak ve diğer sorularınız için info@centrumauditing.com adresinden veya (0216 504 20 66) numaralı telefondan bizimle irtibat sağlamanızı öneririz. Centrum Denetim, merkezi "Akasya Acıbadem AVM A Kule Kat:21 D:95-96 34660 Acıbadem Üsküdar/İstanbul" adresinde bulunan, Yeminli Mali Müşavir Burçin Gözlüklü adına tescilli bir markadır. Yeminli Mali Müşavir Burçin Gözlüklü İstanbul YMM Odası'na bağlı olarak faaliyet göstermektedir. Ayrıntılı bilgi için www.centrumdenetim.com internet adresini ziyaret edebilirsiniz.

